

FC5204

Podnikové hospodářství 1

Právní formy podniku

Podnik a podnikání

- **podnikem** (závod) se rozumí soubor hmotných, osobních a nehmotných složek podnikání
- **podnikáním** se rozumí soustavná činnost prováděná podnikatelem samostatně, pod vlastním jménem a na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku
- **Právní úprava**
  - ✓ **Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník**
  - ✓ **Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích)**

Právní úprava podnikání

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

- Právnícké osoby: § 118 - §418
- Spotřebitel: § 419
- Podnikatel: § 420 - § 435
  - ✓ Obchodní firma: § 423 - § 428
  - ✓ Sídlo podnikatele: § 429
  - ✓ Zákaz konkurence: § 432
- Obchodní závod: § 502
- Pobočka: § 503
- Rodinný závod: § 700 - § 707
- Všeobecná ustanovení o závazcích: § 1721 - § 2054
  - ✓ Smlouva: § 1724 - § 1788
- Závazky z právních jednání: § 2055 - § 2893
  - ✓ Převedení věci do vlastnictví jiného: § 2055 - § 2188 (darování, koupě, směna)
  - ✓ Přenechání věci k užití jinému: § 2189 - § 2400
(výprosa, výpůjčka, nájem, pacht, licence, zápůjčka, úvěr)

Právní úprava podnikání

Část první
Obecná ustanovení
Hlava II: Osoby
Díl 4: Spotřebitel

§ 419

Spotřebitelem je každý člověk, který mimo rámec své podnikatelské činnosti nebo mimo rámec samostatného výkonu svého povolání uzavírá smlouvu s podnikatelem nebo s ním jinak jedná.

Část první
Obecná ustanovení
Hlava II: Osoby
Díl 5: Podnikatel

§ 420

- (1) Kdo samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku, je považován se zřetelem k této činnosti za podnikatele.
- (2) Pro účely ochrany spotřebitele a pro účely § 1963 se za podnikatele považuje také každá osoba, která uzavírá smlouvy související s vlastní obchodní, výrobní nebo obdobnou činností či při samostatném výkonu svého povolání, popřípadě osoba, která jedná jménem nebo na účet podnikatele.

§ 421

- (1) Za podnikatele se považuje osoba zapsaná v obchodním rejstříku. Za jakých podmínek se osoby zapisují do obchodního rejstříku, stanoví jiný zákon.
- (2) Má se za to, že podnikatelem je osoba, která má k podnikání živnostenské nebo jiné oprávnění podle jiného zákon

Právní úprava podnikání

Část první
Obecná ustanovení
Hlava IV: Věci a jejich rozdělení
Díl 2: Rozdělení věcí

§ 502 Obchodní závod

Obchodní závod (dále jen "závod") je organizovaný soubor jmění, který podnikatel vytvořil a který z jeho vůle slouží k provozování jeho činnosti. Má se za to, že závod tvoří vše, co zpravidla slouží k jeho provozu.

§ 503 Pobočka

- (1) Pobočka je taková část závodu, která vykazuje hospodářskou a funkční samostatnost a o které podnikatel rozhodl, že bude pobočkou.
- (2) Je-li pobočka zapsána do obchodního rejstříku, jedná se o odštěpný závod; to platí i o jiné organizační složce, pokud o ní jiný právní předpis stanoví, že se zapíše do obchodního rejstříku. Vedoucí odštěpného závodu je oprávněn zastupovat podnikatele ve všech záležitostech týkajících se odštěpného závodu ode dne, ke kterému byl jako vedoucí odštěpného závodu zapsán do obchodního rejstříku.

Právní úprava podnikání

Část druhá

Rodinné právo

Hlava I: Manželství

Díl 4: Povinnosti a práva manželů

Oddíl 1: Obecná ustanovení

§ 700 Rodinný závod

- (1) Za rodinný se považuje závod, ve kterém společně pracují manželé nebo alespoň s jedním z manželů i jejich příbuzní až do třetího stupně nebo osoby s manžely sešvagřené až do druhého stupně a který je ve vlastnictví některé z těchto osob. Na ty z nich, kteří trvale pracují pro rodinu nebo pro rodinný závod, se hledí jako na členy rodiny zúčastněné na provozu rodinného závodu.
- (2) Ustanovení o právech a povinnostech členů rodiny zúčastněných na provozu rodinného závodu se nepoužijí v případech, kdy jsou tyto práva a povinnosti upraveny společenskou smlouvou včetně zakladatelského právního jednání o založení obchodní společnosti nebo družstva, smlouvou o tiché společnosti nebo smlouvou a ustanoveními jiného zákona o pracovním poměru, popřípadě jinou obdobnou smlouvou. Jsou-li členy rodiny zúčastněnými na provozu rodinného závodu manželé, použijí se před ustanoveními o rodinném závodu přednostně ustanovení tohoto zákona o manželském majetkovém právu.

Právní úprava podnikání

Zákon č. 90/2012 Sb., zákon o obchodních korporacích

- Rozdělení korporací: § 1
- Veřejná obchodní společnost: § 95 - 117
- Komanditní společnost: § 118 - 131
- Společnost s ručením omezeným: § 132 – 242
- Akciová společnost: § 243 - § 551
- Družstvo: § 552 - § 773

Právní úprava podnikání

Část první
Obchodní korporace
Hlava I
Díl 1: Společná ustanovení

§ 1

- (1) **Obchodními korporacemi** jsou obchodní společnosti (dále jen "společnost") a družstva.
- (2) Společnostmi jsou **veřejná obchodní společnost** a **komanditní společnost** (dále jen "**osobní společnost**"), **společnost s ručením omezeným** a **akciová společnost** (dále jen "**kapitálová společnost**") a evropská společnost a evropské hospodářské zájmové sdružení.
- (3) **Družstva** jsou družstvo a evropská družstevní společnost.
- (4) Evropská společnost, evropské hospodářské zájmové sdružení a evropská družstevní společnost se řídí ustanoveními tohoto zákona v rozsahu, v jakém to připouštějí přímo použitelné předpisy Evropské unie upravující evropskou společnost, evropské hospodářské zájmové sdružení nebo evropskou družstevní společnost.

Právní úprava podnikání

Část první Obchodní korporace Hlava II: Veřejná obchodní společnost

§ 95

- (1) Veřejná obchodní společnost je společnost **alespoň dvou osob**, které se účastní na jejím podnikání nebo správě jejího majetku a ručí za její dluhy společně a nerozdílně.
- (2) V případě, kdy je společníkem právnická osoba, vykonává společnická práva a povinnosti jí pověřený zmocněnec, kterým může být pouze fyzická osoba.

§ 96

Firma obsahuje označení "veřejná obchodní společnost", které může být nahrazeno zkratkou "veř. obch. spol." nebo "v. o. s.". Obsahuje-li firma jméno alespoň jednoho ze společníků, postačí označení "a spol.".

§ 97

- (1) Vzájemné právní poměry společníků se řídí společenskou smlouvou.
- (2) Není-li ve společenské smlouvě dohodnuto jinak, jsou podíly společníků stejné.

§ 100

Má-li podle společenské smlouvy společník vkladovou povinnost, splní ji ve lhůtě, způsobem a v rozsahu určených společenskou smlouvou, jinak v penězích bez zbytečného odkladu po vzniku své účasti ve společnosti.

§ 105

K rozhodování ve všech věcech společnosti je zapotřebí souhlasu všech společníků, ledaže společenská smlouva určí jinak.

§ 116

Převod podílu společníka ve veřejné obchodní společnosti se zakazuje.

Právní úprava podnikání

Část první Obchodní korporace Hlava III: Komanditní společnost

§ 118

- (1) Komanditní společnost je společnost, v níž alespoň jeden společník ručí za její dluhy omezeně (dále jen "**komanditista**") a alespoň jeden společník neomezeně (dále jen "**komplementář**").
- (2) Firma obsahuje označení "komanditní společnost", které může být nahrazeno zkratkou "kom. spol." nebo "k. s.". Komanditista, jehož jméno je uvedeno ve firmě, ručí za dluhy společnosti jako komplementář. Ustanovení § 95 odst. 3 se na postavení komanditistů nepoužije, ledaže společenská smlouva určí jinak.

§ 125

- (1) **Statutárním orgánem** společnosti jsou všichni komplementáři, kteří splňují požadavky stanovené v § 46. Společenská smlouva může určit, že statutárním orgánem společnosti jsou pouze někteří z komplementářů, kteří splňují požadavky stanovené v § 46, nebo jeden z nich.

§ 126

- (1) Zisk a ztráta se dělí mezi společnost a komplementáře. Neurčí-li společenská smlouva jiné dělení, dělí se zisk a ztráta mezi společnost a komplementáře na polovinu.
- (2) Komplementáři si část zisku a ztráty rozdělí podle § 112.
- (3) Část zisku, která připadla společnosti, se po zdanění rozdělí mezi komanditisty v poměru jejich podílů. Ztrátu komanditisté nenesou.
- (4) Odstavce 2 a 3 se použijí, neurčí-li společenská smlouva nebo rozhodnutí všech společníků jinak.

Právní úprava podnikání

Část první Obchodní korporace Hlava IV: Společnost s ručením omezeným

§ 132

- (1) Společnost s ručením omezeným je společnost, za jejíž dluhy ručí společníci společně a nerozdílně do výše, v jaké nesplnili vkladové povinnosti podle stavu zapsaného v obchodním rejstříku v době, kdy byli věřitelem vyzváni k plnění.
- (2) Firma obsahuje označení "společnost s ručením omezeným", které může být nahrazeno zkratkou "spol. s r.o." nebo "s.r.o.".

§ 133

Podíl společníka ve společnosti s ručením omezeným se určuje podle poměru jeho vkladu na tento podíl připadající k výši základního kapitálu, ledaže společenská smlouva určí jinak.

§ 142

- (1) **Minimální výše vkladu je 1 Kč**, ledaže společenská smlouva určí, že výše vkladu je vyšší.
- (2) Výše vkladu může být pro jednotlivé podíly stanovena rozdílně.

§ 167

Společníci vykonávají své právo podílet se na řízení společnosti na **valné hromadě** nebo mimo ni.

§ 194

Statutárním orgánem společnosti je jeden nebo více jednatelů.

§ 195

Jednateli přísluší obchodní vedení společnosti. Má-li společnost více jednatelů, kteří netvoří kolektivní orgán, vyžaduje se k rozhodnutí o obchodním vedení společnosti souhlas většiny z nich, ledaže společenská smlouva určí jinak.

§ 196

Jednatel zajišťuje řádné vedení předepsané evidence a účetnictví, vedení seznamu společníků a na žádost informuje společníky o věcech společnosti.

Právní úprava podnikání

Část první Obchodní korporace Hlava V: Akciová společnost

§ 243

- (1) Akciovou společností je společnost, jejíž základní kapitál je rozvržen na určitý počet akcií.
- (2) Firma obsahuje označení "akciová společnost", které může být nahrazeno zkratkou "akc. spol." nebo "a.s.".

§ 246

- (2) **Výše základního kapitálu** akciové společnosti je alespoň 2 000 000 Kč, nebo 80 000 EUR.

§ 247

Emisní kurs akcie

- (1) Emisní kurs akcie nesmí být nižší, než je jmenovitá hodnota akcie.
- (2) Emisní kurs kusové akcie nesmí být nižší, než je její účetní hodnota. Účetní hodnota kusové akcie se určí tak, že se částka základního kapitálu vydělí počtem vydaných kusových akcií.

§ 248

Emisní ážio

- (1) Je-li emisní kurs akcie vyšší než její jmenovitá nebo účetní hodnota, tvoří tento rozdíl emisní ážio. Je-li částka placená na splacení emisního kursu nebo cena vneseného nepeněžitého vkladu určená stanovami nebo valnou hromadou nižší než emisní kurs akcie, započte se plnění nejprve na emisní ážio.

§ 396

- (1) Systém vnitřní struktury společnosti, ve kterém se zřizuje představenstvo a dozorčí rada, je **systém dualistický**.
- (2) Systém vnitřní struktury společnosti, ve kterém se zřizuje správní rada a statutární ředitel, je **systém monistický**.
- (3) V pochybnostech platí, že je zvolen dualistický systém.

Právní úprava podnikání

Část první Obchodní korporace Hlava VI: Družstvo

§ 552

- (1) Družstvo je společenství neuzavřeného počtu osob, které je založeno **za účelem vzájemné podpory svých členů** nebo třetích osob, **případně za účelem podnikání**.
- (2) Družstvo má **nejméně 3 členy**.
- (3) Firma obsahuje označení "družstvo".

§ 595

- (1) Družstevní podíl představuje práva a povinnosti člena plynoucí z členství v družstvu.
- (2) Každý člen může mít **pouze 1 družstevní podíl**.

§ 631

Každý člen družstva má při hlasování v orgánu družstva **1 hlas**.

§ 705

Statutárním orgánem družstva je **představenstvo**.

§ 708

- (1) Představenstvo má **3 členy**, ledaže stanovy určí vyšší počet členů.
- (2) Představenstvo volí svého předsedu a popřípadě i jednoho nebo více místopředsedů, ledaže stanovy určí, že jsou voleni členskou schůzí.
- (3) Představenstvo rozhoduje většinou hlasů všech svých členů, ledaže stanovy určí vyšší počet potřebných hlasů.

Právní úprava podnikání

Část první Obchodní korporace Hlava VI: Družstvo

§ 715

- (1) Kontrolní komise kontroluje veškerou činnost družstva, projednává stížnosti členů a může požadovat jakékoliv informace a doklady o hospodaření družstva.
- (2) Při výkonu své působnosti je kontrolní komise nezávislá na ostatních orgánech družstva.

§ 720

- (1) Kontrolní komise má 3 členy**, ledaže stanovy určí vyšší počet členů.
- (2) Kontrolní komise volí svého předsedu a popřípadě i jednoho nebo více místopředsedů, ledaže stanovy určí, že jsou voleni členskou schůzí.
- (3) Kontrolní komise rozhoduje většinou hlasů všech svých členů, ledaže stanovy určí vyšší počet potřebných hlasů.

Podnik jednotlivce (OSVČ)

- podnikatelský subjekt vlastněný jedinou fyzickou osobou
- **výhody:**
  - ✓ snadnost a nízké náklady založení
  - ✓ volné disponování se ziskem
  - ✓ flexibilita
  - ✓ daňová výhoda
  - ✓ utajení obchodního tajemství
- **nevýhody:**
  - ✓ neomezené ručení
  - ✓ existence podniku spojena s konkrétním vlastníkem
  - ✓ limitovaná schopnost získání úvěru
  - ✓ omezené podnikatelské zkušenosti a znalosti
  - ✓ nedostatek příležitostí pro zaměstnance

Osobní společnosti

- jsou zakládány a vlastněny **dvěma nebo více společníky**
- vytváří vhodnější podmínky pro získávání kapitálu i pro překonávání kvalifikační omezenosti podnikatele
- nevýhodou společností je závislost jejich úspěšné existence na vzájemných vztazích mezi společníky
- existují dvě formy osobních společností:
  - ✓ **veřejná obchodní společnost (v.o.s.)**
  - ✓ **komanditní společnost (k.s.)**

Kapitálové společnosti

- společníci se podílejí se na podnikání společnosti kapitálově, předem určeným vkladem
- společníci ručí za závazky vzniklé hospodářskou činností společnosti jen do výše svého nesplaceného vkladu
- existují dvě formy kapitálových společností:
  - ✓ **společnost s ručením omezeným (s.r.o.)**
  - ✓ **akciovou společnost (a.s.)**

Kapitálové společnosti

společnost s ručením omezeným

- společnost s ručením omezeným povinně vytváří **základní kapitál**
- může být založena a provozována fyzickými i právnickými osobami (i jednou osobou)
- dolní hranice základního kapitálu je stanovena na **1,- Kč**,
- nejvyšším orgánem společnosti je **valná hromada**
- statutárním orgánem je **jednatel** nebo **jednatelé**
- **zisk** se zdaňuje **daní z příjmu právnických osob** a následně se rozděluje mezi společníky podle výše kapitálového vkladu
- **individuální podíly společníků** pak ještě **podléhají dani z příjmů fyzických osob** (zdanění příjmů z kapitálových vkladů)

Kapitálové společnosti

akciová společnost

- **základní kapitál** rozvržen na **určitý počet akcií** o určité jmenovité hodnotě
- může být založena jedním zakladatelem, jestliže je to právnická osoba, nebo více zakladateli
- základní kapitál akciové společnosti je ve výši nejméně **2 mil. Kč**
- společnost odpovídá za své závazky celým svým majetkem, akcionář za závazky společnosti neručí
- Systém vnitřní struktury společnosti, ve kterém se zřizuje představenstvo a dozorčí rada, je **system dualistický**.
- Systém vnitřní struktury společnosti, ve kterém se zřizuje správní rada a statutární ředitel, je **system monistický**.

Družstvo

- družstvo je společenství neuzavřeného počtu osob založeným za účelem podnikání nebo zajišťování hospodářských, sociálních nebo jiných potřeb svých členů
- má minimálně **tři členy**
- zásada „co člen to hlas“
- nejvyšším orgánem družstva je **členská schůze**, statutárním orgánem je **představenstvo**, kontrolním orgánem je **kontrolní komise**
- družstvo ručí za své závazky celým svým majetkem, členové za závazky družstva neručí

Děkuji za pozornost a hezký den...

Své dotazy směřujte do diskusního fóra nebo do mailu.